

ÅBENT BREV TIL BYRÅDSMEDLEMMERNE I ODSHERRED KOMMUNE

Kære byrådsmedlemmer i Odsherred Kommune

Der er nu kun få dage til, at der forventeligt kommer et rekonstruktionsforslag for Odsherred Forsyning og Odsherred Varme, og vi skriver til jer fordi vi synes, det er vigtigt, at foreningen på vegne af de flere end 1.300 fjernvarmebrugere, vi repræsenterer, får mulighed for at give sit besyv med om situationen i Odsherred Forsyning koncernen samt for at videreformidle vores opfattelse af Odsherred Kommunes tilsynsforpligtelse over for såvel Odsherred Forsyning A/S (under rekonstruktion) og Odsherred Varme A/S (under rekonstruktion).

Det er efter vores opfattelse afgørende for, at der etableres lovlige og rimelige fjernvarmevilkår i Odsherred Kommune, at kommunen nu opfylder sine lovbestemte forpligtelser som tilsynsmyndighed.

På et møde mellem Odsherred Kommune (repræsenteret af chefjurist Torben Nybo Middelhede og direktør Thomas Knudsen) og foreningen samt vores advokater fra DreistStorgaard og Juhl Advokatfirma afholdt den 15. april 2025 blev det oplyst, at "*kommunen er sat uden for døren*" i forhold til rekonstruktionssagen.

Dette er, som det fremgår nedenfor, efter vores opfattelse ikke en position, som I som byrådsmedlemmer bør eller for den sags skyld må acceptere, at kommunen er i. Men det er derimod op til kommunen og dermed til byrådet at sørge for, at kommunens forpligtelser overholdes.

Manglende overholdelse kan have vidtrækkende juridiske og økonomiske konsekvenser for ikke at nævne de uoverskuelige konsekvenser situationen kan få for borgerne i Odsherred og for kommunens fremtid. Derfor har vi bedt Ankestyrelsen om at undersøge, om det er sket indtil videre og bedt dem om at medvirke til at sikre at det sker fremover.

Byrådsmedlemmernes individuelle ansvar

Som medlemmer af byrådet har I hver især et individuelt ansvar for at sikre, at kommunen opfylder sine tilsynsforpligtelser og ansvaret er i sidste ende personligt. Det er en alvorlig opgave I skal varetage i jeres hverv i den kommende tid, og det kan have alvorlige konsekvenser at undlade at handle.

Man kan blive erstatningsansvarlig og byrådsmedlemmer kan desuden holdes ansvarlige for grove tilsidesættelser af pligterne som byrådsmedlem.

Kommunens tilsynsforpligtelse

Byrådet har jævnfør varmemforsyningsloven en central rolle som tilsynsmyndighed i forhold til fjernvarmeleverandører. Det fremgår af lovgivningen, at byrådet skal holde opsyn med, at fjernvarmeleverandører overholder gældende regler og forpligtelser, herunder prisregulering og driftsmæssige krav.

Dette indebærer blandt andet, at kommunen skal føre tilsyn med både egne og private anlæg uden forskelsbehandling, jf. de almindelige forvaltningsretlige regler. Dette gælder uanset den juridiske organisering af forsyningsselskabet. Det gælder også, hvis forsyningsselskabet er under rekonstruktion eller konkurs.

Kommunen har desuden en handlepligt, hvis der opstår situationer, hvor fjernvarmeleverandøren ikke opfylder sine forpligtelser. Kommunens pligt til at handle proaktivt understreges blandt andet af, at Forsyningstilsynet kan orientere kommunen om afgørelser, der kræver kommunens opfølgning.

I forhold til rekonstruktionerne gør vi opmærksom på, at det er vores og vores advokaters opfattelse, at disse ikke kan gennemføres uden kommunens godkendelse af ændringen af projektet. Det følger således af varmemforsyningslovens § 4, at såvel større ændringer af såvel faktisk som retlig karakter kræver godkendelse af byrådet.

Et rekonstruktionsforslag udgør efter vores opfattelse en meget betydelig retlig ændring og selve det, at selskabet trådte i rekonstruktion skulle formentlig også rettelig have været godkendt. Det har vores advokater gjort både Skifteretten i Holbæk og rekonstruktørerne opmærksomme på, men i sidste ende er det kommunens pligt at udøve denne ret.

Kommunen har også som selskabsejer et såkaldt ejertilsyn. Kommunen skal i den forbindelse sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning i selskaberne i overensstemmelse med de almindelige offentligretlige forskrifter herfor, hvilket er en mere vidtrækkende forpligtelse end den almindelige efter selskabslovgivningen.

Konsekvenser ved manglende tilsyn

Manglende opfyldelse af tilsynsforpligtelsen kan medføre juridiske og økonomiske konsekvenser:

1) Erstatningsansvar

Kommunen kan have et erstatningsansvar, hvis manglende tilsyn medfører tab for borgere eller andre berørte parter. Dette er særligt relevant, hvis kommunen undlader at reagere på gentagne henvendelser om ulovlige forhold eller undlader at indskærpe reglerne.

2) Tvangsbøder

Forsyningstilsynet kan pålægge daglige eller ugentlige tvangsbøder, hvis et fjernvarmeselskab undlader at efterkomme påbud, som kommunen har ansvar for at sikre overholdelse af. Tvangsbøder kan også pålægges kommunen selv, hvis den undlader at opfylde sine forpligtelser som tilsynsmyndighed, jf. varmemforsyningslovens § 33.

Ankestyrelsen kan også pålægge enkelte byrådsmedlemmer tvangsbøder, hvis de undlader at udføre en foranstaltning, som de efter lovgivningen har pligt til at udføre, jf. kommunestyrelseslovens § 50 b.

3) Bøder

Et byrådsmedlem, der gør sig skyldig i grov tilsidesættelse af de pligter, som den pågældendes hverv medfører, kan også straffes med bøde. Simpelt uagtsom pligttilsidesættelse straffes dog ikke, jf. kommunestyrelseslovens § 61.

4) Administrative og juridiske sanktioner

Kommunen kan blive genstand for kritik fra Det Kommunale Tilsyn, som varetages af Ankestyrelsen, hvis den tilsidesætter sin tilsynspligt. Dette kan føre til yderligere juridiske konsekvenser og potentielt skade kommunens omdømme.

Tilsyn med rekonstruktionen

Kommunens tilsynspligt gælder som nævnt også under rekonstruktionen og i forhold til et rekonstruktionsforslag. Kommunen skal i den forbindelse sikre, at borgere og brugere behandles lovligt og rimeligt - også i forhold til risikoen for prisstigninger og driftsmæssige udfordringer.

Der er klare retlige rammer for hvilke omkostninger et fjernvarmeværk må opkræve fra forbrugerne - også i forbindelse med rekonstruktionen. Disse reguleres i fjernvarmeloven og defineres desuden af retsstandarder som er nærmere fastlagt i administrativ praksis og retspraksis.

Hvile-i-sig-selv princippet og særligt urimelighedsbegrebet omfatter både økonomiske og juridiske aspekter, herunder prisfastsættelse, bindingsperioder, udtrædelsesvilkår og fordeling af omkostninger. Dette sikrer, at varmekonsumenterne ikke pålægges unødvendige eller urimelige omkostninger, og at varmeforsyningsvirksomheder opererer inden for rimelige rammer.

Vi er opmærksomme på, at i hvert fald 15 brugere har fået lov til at komme ud af aftalerne med Odsherred Varme A/S uden at blive opkrævet udtrædelsesgodtgørelse. Mens andre har fået varslet sådanne i 100.000 kroners klassen uden, at vi i hvert fald er bekendt med, at der er objektive eller saglige årsager til denne forskelsbehandling.

Det er en del af kommunens tilsyn at sikre, at en eventuel udtrædelsesgodtgørelse alene indeholder omkostninger, der må medtages efter lovgivningen og at den pålægges ens for alle.

På nuværende tidspunkt er det vores opfattelse, at alle, der ønsker at udtræde på baggrund af, at så mange er "frigivet", er berettiget til at udtræde gratis. Vi har som I måske ved klaget over udtrædelsesgodtgørelserne og prisstigningerne til Forbrugerombudsmanden og Forsyningstilsynet. Det er derfor vigtigt, at kommunen sikrer, at alle relevante juridiske og økonomiske aspekter bliver vurderet.

De flere end 1.300 medlemmer i foreningen er – som vores advokater nu har gjort Advokatnævnet opmærksom på – også bekymrede for, at et enkelt advokatfirma er både rekonstruktør og repræsenterer Kommunekredit i sagen (et selskab, som Odsherred Kommune har stillet en endog meget væsentlig garanti i 100-millioner kroners klassen for) og samtidig repræsenterer Odsherred Kommune både i forhold til søgsmålet mod den tidligere ledelse i Forsyningsselskaberne men særligt i forhold til den "uvildige" advokatundersøgelse af forløbet.

Det er i sidste ende kommunens - altså byrådsmedlemmerne og borgmesterens - ansvar at sikre sig kommunens advokats habilitet. For at tilkendegive vores bekymring har vores advokater på vegne af foreningen klaget til Advokatnævnet og bedt Skifteretten i Holbæk om at afsætte advokatfirmaet som rekonstruktør.

Kommunen er også forpligtet til at sikre, at valg af advokat sker økonomisk ansvarligt og sagligt.

Vi og vores advokater har med undren noteret os, at det 100% ejede kommunale selskab Odsherred Forsyning A/S på mødet i Skifteretten i Holbæk den 25. oktober 2024 opgav at gøre det synspunkt gældende, at Odsherred Forsyning A/S' garanti i milliardklassen over for Nordea var ulovligt.

Dette skete på trods af, at advokatfirmaet Horten havde udarbejdet og indsendt vedlagte udmærkede processkrift netop om dette synspunkt. Synspunktet blev imidlertid frafaldet uden, at det fremgår af retsbogen, at det blev så meget som drøftet. Der blev heller ikke anmodet om en kendelse herom.

Odsherred Kommune er naturligvis som offentlig myndighed og 100% ejer ansvarlig for, at beslutningen om ikke at gøre synspunktet gældende er økonomisk forsvarligt, og vi stiller os undrende over for, om man fra kommunens side har forholdt sig hertil og hvilke undersøgelser, man eventuelt har foretaget.

Vi undrer os i den forbindelse også over, at Odsherred Kommune ikke selvstændigt – som ejer af Odsherred Forsyning – gjorde indsigelse mod Odsherred Forsyning A/S' kaution overfor Nordea. En kaution som efter selskabets vedtægter alene kan vedtages af kommunen som ejer på en generalforsamling – og dette er som bekendt ikke sket.

Vi stiller på vores medlemmers - og skatteborgerne i Odsherred Kommunes - vegne det spørgsmål om synspunktet ikke bør følges på nuværende tidspunkt, samt hvordan dette kan gøres på trods af det efter vores opfattelse beklagelige og besynderlige forløb i Skifteretten?

Vi savner også en klar tilkendegivelse fra kommunen af, hvilke undersøgelser man har gjort vedrørende de retlige rammer for at projektgodkende rekonstruktionen både i oktober 2024 og for at godkende et rekonstruktionsforslag, jf. varmemforsyningslovens § 4 - herunder af hvilke udgifter, der lovligt kan væltes over på fjernvarmebrugere og skatteydere og hvad de retlige rammer for kommunens godkendelse er.

Afsluttende bemærkninger

At opnå de bedst mulige fjernvarmevilkår for brugere i Odsherred og at sikre, at alene lovlige udgifter væltes over på fjernvarmebrugere og skatteborgere samt at sikre fremtidens grønne og billige energiforsyning i Odsherred Kommune til glæde for alle, må være i vores fælles bedste interesse.

Det er kommunen – og dig som byrådsmedlem – der sidder med nøglerne hertil. Og det sker ikke, hvis byrådet fortsat accepterer, at kommunen er "sat uden for døren".

Det er derfor afgørende for kommunens fremtid, at alle byrådsmedlemmer medvirker til at sikre, at Odsherred Kommune som tilsynsmyndighed lever op til sine forpligtelser i forhold til forsyningsselskaberne.

Vi opfordrer jer derfor til at tage de nødvendige skridt for at sikre, at kommunen handler i overensstemmelse med gældende lovgivning og retningslinjer.

Vi sender jer meget gerne kopi af de henvendelser og klager til offentlige myndigheder, der er omtalt i dette brev, og står meget gerne til rådighed for et eventuelt møde.

Med venlig hilsen
Bestyrelsen i Fair Fjernvarme Odsherred

Pernille Wohlfahrt (formand)
Svend Buchardt (næstformand)
Anders Illum Nielsen (bestyrelsesmedlem)
Mai-Britt Andersen (bestyrelsesmedlem)
Martin Kruse (bestyrelsesmedlem)
Michael Skov (bestyrelsesmedlem)
Thomas Ehlerts Rønn (bestyrelsesmedlem)